

ŞEYTANDAN ALLAH'A SİĞİNMAK*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Aziz ve sevgili Ak-Radyo ve Ak-Televizyon izleyicileri!

Allah hepinizden razı olsun... Sevdiği, razı olduğu işleri yapmayı; ömürlerinizi rızasına uygun geçirmeyi nasib eylesin... Tevfîkini cümlenize refîk eylesin... Cümlenize yardım eylesin... Hepinizi dünyada ahirette mes'ud ve bahtiyar eylesin...

a. Kur'an Okurken Şeytandan Allah'a Sığınılması

Şimdiye kadarki tefsir sohbetlerimizde, *besmele*'yi anlatmıştık en son... Bir de biliyorsunuz, Kur'an-ı Kerim okunurken namazın birinci rekâtında da, namazın haricinde de Kur'an-ı Kerim'in kıraati başladığı zaman, tilâveti başladığı zaman, sadece “*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*” denilmiyor; “*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.*” deniliyor. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*” deniliyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin İkra' Sûresi'yle:

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

(العلق:1)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

(*Ikra' bi'smi rabbike'llezî halak*) “Yaratan Rabbinin adını anarak, onunla okumaya başla!” (Alak, 96/1) dediğini anlatmıştım eski sohbetlerimizde. Demek ki, Kur'an-ı Kerim'in ilk başlangıcında Cenâb-ı Hak Peygamber Efendimiz'e, adıyla başlamayı tavsiye ediyor.

Bir başka ayet-i kerimede de:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(النحل: ٩٨)

(*Ve izâ kara'te'l-kur'âne fe'steiz bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm*) “Kur'an-ı Kerim okuduğun zaman Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne istiâze eyle, şeytandan Allah'a sığın!” deniliyor. (Nahl, 16/98)

Bu, şeytandan Allah'a sığınmak meselesi, bütün alimlere göre sünnettir. Hatta bazı büyük alimler, bazı din büyükleri vacib demişlerdir. Namazın dışında, sadece Kur'an-ı Kerim okunurken eüzü besmele okunması da mendubdur. Bu bakımdan, bugünkü konuşmamda *eüzü-besmele*'yi de anlatarak, eğer vakit olursa Fâtiha'nın açıklanmasına geçeceğim.

Bu *eüzü*, şeytandan Allah'a sığınmak konusunda bazı ayet-i kerimeleri okumak istiyorum. Allah-u Teâlâ Hazretleri bir ayet-i kerimesinde buyuruyor ki:

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

(فصلت: ٣٦)

(*Ve immâ yenzeğanneke mine's-şeytâni nezğun fe'staiz bi'llâh, innehû hüve's-semîu'l-alîm*) [Eğer şeytandan gelecek kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın! Çünkü o işitendir, bilendir.] buyruluyor. (Fussilet, 41/36) Yâni, Semi' ve Alîm olan Allah'a şeytandan istiâze etmek, sığınmak emrediliyor. Bir ayet-i kerime bu.

Diğer bir ayet-i kerimede:

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

(المؤمنون: ٩٧-٩٨)

(*Ve kul rabbi eüzü bike min hemezâti's-şeyâtîn. Ve eüzü bike rabbi en yahdurûn.*) “Ve de ki: Yâ Rabbi ben sana sığınyorum, şeytanın saplamalarından, aldatmalarından, vesveselerinden ve onların başıma üşüşmelerinden sana sığınyorum!” (Mü'minûn, 23/97-98)

Burada da gene, sığınmak emredilmiş oluyor Peygamber SAS Efendimiz'e... Demek ki, Kur'an-ı Kerim'in muhtelif ayet-i kerimelerinde, bu insanoğlunun azılı düşmanı

olan Şeytandan Allah'a sığınmak emrediliyor. Özellikle, Kur'an-ı Kerim'in okunmasına girişilirken de, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sığınmak emrediliyor.

Yukarıda 36. ayetini kaydettiğimiz, Fussilet Sûresi'nin 34. ayet-i kerimesinde, kötülük yapanlara, düşmanlara iyilik yapılması emrediliyor. Demek ki onlara iyilik yapılırsa, hayır yapılırsa, kötülüğe iyilikle mukâbele edilirse, onun içindeki kırgınlıklar, düşmanlıklar değişebilir. Yâni düşmanlık devamlı değildir, dostluğa dönebilir. Kalbi yumuşayabilir, sevmeye başlayabilir. Onun için, insanların insan olan düşmanlarına karşı, kötülüğe iyilikle mukabele etmek, Allah tarafından tavsiye ediliyor.

Demek ki biz, mümkün olduğu kadar ihsanda bulunarak, ikramda bulunarak, iyilikler yaparak o düşmanların gönüllerini hayra çevirmeye, tebliğe çevirmeye çalışacağız. Gönül kazanmaya çalışacağız. Bu, Allah'ın emri oluyor.

Amma Şeytana gelince, bu Şeytandan Allah'a sığınılması emrediliyor ayet-i kerimede... Çünkü Şeytan kendisine iyiliği, hayır yapmayı, ihsan ve ikram yapmayı anlamaz, kabul etmez ve ancak Ademoğlunun mahvolmasını, helâk olmasını ister ve düşmanlığı değişmeyecek bir düşmanlıktır.

Ezelden Allah-u Teâlâ Hazretleri onu yaratmış. Müslümanların karşısında, mü'minlerin karşısında, hatta bütün insanların karşısında

böyle bir imtihan, böyle bir tehlike var. Ve bunun tehlikeli olduğunu da, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ayet-i kerimelerle bize öğrettiğine göre biliyoruz:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

(فاطر:١٠)

(*Inne's-şeytâne leküm aduvvün fe'ttahizûhü adüvvâ.*) “Şeytan sizin düşmanınızdır, siz de onu düşman belleyin, düşman edinin!” (Fâtır, 35/6)

أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي

وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ

(الكهف:٥٠)

(*E fetettahizûnehû ve zürriyyetehû evliyâe min dûnî ve hüm leküm adüvv.*) “Siz beni bırakıp, Rabbinizi, yaradanınızı, hâlikınızı bırakıp, size açık düşman olduğu halde, şeytani ve onun zürriyyetini mi dost ediniyorsunuz? Hiç böyle şey olur mu?” diye şeytana dostluk olmayacağını bildirmiş oluyor. (Kehf, 18/50)

Hazret-i Adem Atamız'a da:

إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ

(طه:١١٧)

(*Inne hâzâ adüvvün leke ve li-zevcike*) “Ey Adem, bak bu mahlûk senin için de, eşin Havva için de bir düşmandır. Bak, dikkat et! Gözünü

aç, onun düşmanlığına karşı uyanık ol!” (Tâhâ, 10/117) diye cennette bildirdiğini, ayet-i kerimelerden, Kur’an-ı Kerim’den öğrenmiş oluyoruz. O, dünya hayatından önceki bir olay ama, Allah bildirdiği için öğrenmiş oluyoruz.

Demek ki, değişmez bir düşman. Düşman olarak yaratılmış ve böyle iyilik yapmakla filân kalbi yumuşayıp da, değişmesi bahis konusu olmayan bir varlık.

O zaman ne olacak?.. Bu böyle Adem Atamız’ı kandırmış, cennetten çıkartmış. Yalan yere yemin etmiş. Ondan sonra Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne:

فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

(ص: ٨٢)

(Febi-izzetike leuğviyennehüm ecmaîn.) “Senin izzetine and olsun ki, ben onların hepsini, Adem’i ve Adem’in evlâtlarını saptıracağım, aldatacağım, kandıracağım!” diye karar vermiş, bu kararını beyan etmiş. (Sâd,38/82)

Allah da, “Eh yapabilirsen yap bakalım!” diye, imtihan olarak ona da fırsat vermiş. O vesvese verecek. İnsanoğlu şeytanın düşmanlığını anlayacak ve şeytana kanmayacak. Yâni, insanın görevi bu.

Adem Atamız’ı kandırmış. Bu, usta bir kandırıcı... Adem Atamız’ı da nasıl kandırmış?

هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلَى

(طه: ١٢٠)

(Hel edüllüke alâ şecereti'l-huldi ve mülkin lâ yeblâ) “Meyvasını yediğin zaman ebediyyen cennette kalacağın ve artık elinden bir daha kaçmayacak bir güzel saltanata, devlete, nimete, saadete nâil olacağın bir şeyi sana öğreteyim mi? Bak bu ağacın meyvasından ye!” (Tâhâ, 20/120) diye şeytan, Adem Atamız'ı kandırmış. Şimdi bizi de kandırma durumu var.

Onun için Allah-u Teâlâ Hazretleri, Kur'an-ı Kerim okurken ve daha başka işlerde, şeytandan kendisine sığınmamızı emrediyor. Yâni, şeytana karşı bizim yapabileceğimiz şey ne?.. Birinci iş, şeytanın şeytan olduğunu bilip Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ayetlerinden îkâzını öğrenip, uyanık bulunmak...

Şimdi ben de size nakletmiş oldum, kırık dökük cümlelerimle... Ayet-i kerimeleri ileride tabii, yeri gelince, daha geniş açıklarız. Hadis sohbetlerimizde de şeytanla ilgili geniş konuşmalarımız, anlattığımız güzel hadis-i şerifler olmuştu. Biz de kanmayalım diye, bir kere uyanık bulunacağız, dikkat edeceğiz! Şeytanı tanıyacağız, şeytanın varlığından haberdar olacağız! O bizi madem ezelde düşman edinmiş; biz de onun düşman olduğunu bilip, onun düşmanlığına karşı müteyakkız olacağız!

Bu, dünya hayatı imtihan olduğu için, bir görev... Yâni, Allah dileseydi şeytanın yaratmazdı, dileseydi ona fırsat vermezdi. Ama insanoğlunu dünyaya imtihan için gönderdiği kesin olduğuna göre, bu imtihanın bir cilvesi,

cilve-i Rabbânî... İnsanın karşısında böyle bir acaib, görünmez, kurnaz mahlûk var. İnsanın içine giriyor, kalbine giriyor, damarlarında dolaşüyor, aklına vesvese veriyor... Fakat o kadar. İşte onun düşman olduğunu bileceğiz, şeytan insana nasıl vesvese verir bileceğiz; bir...

İkincisi, Allah'a sığınacağız. Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine sığınmamızı, kendisine tevekkül etmemizi, dayanmamızı her yerde istiyor. Kur'an-ı Kerim'in pek çok ayet-i kerimesinde, kendisine tevekkül etmeyi bize emrediyor. Şeytandan da Allah'a sığınmayı emrediyor.

Demek ki, Kur'an-ı Kerim'in tefsirine girdiğimiz sırada, ilk başta Allah, "Allah'ın adıyla oku!" diye emrettiğinden, her işimize başlarken Allah'ın adını anacağız, Allah'tan yardım isteyeceğiz. O işi tamamlamasını niyaz edeceğiz Cenâb-ı Hak'tan:

"—Yâ Rabbi, şu başladığım işte bana yardım eyle, itmâmını nasib eyle! Başarmam için bana gayret, kuvvet ver, yardım eyle!" diyeceğiz. Bismelenin bir mânâsı, yâni anlamı, mahiyeti bu.

Bunun yanı sıra bir de... Evet Allah'ın adıyla bir işe başlıyoruz, ondan yardım istiyoruz, Allah'ın rızasını düşünerek bu işe giriyor. Râzı olduğu için bu işi yapıyoruz. Râzı olmadığı işi yapmayacağız. "Râzı olmasaydı bu işi yapmayacaktık. Allah bize yardım etsin!" diye de, "Onun adını anarak, ona dayanarak bu işe başlıyoruz." diyeceğiz. Bu bir vazife...

Kur'an-ı Kerim'in inmesine, vahyin inmesinin başlanmasında da Allah-u Teâlâ Hazretleri, ilk önce böyle, "Allah'ın adını okuyarak, anarak, Allah'ın adını yâd ederek kıraat eyle!" dediği için, her şeyin başı Allah'ın adını anmak...

Bir de Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sığınmak... Şeytan tesir edebilir, vesvese verebilir, kandırabilir. O da, şeytanın düşmanlığını hatırlamak bakımından önemli bir şey oluyor. Kur'an-ı Kerim okunurken *eüzü-besmele* çekilecek; "*Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm. Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*" denilecek.

b. Peygamberimiz'in Şeytandan Sığınması

Peygamber SAS Efendimiz'den rivayet olunmuş bir hadis-i şerifi, bu konuyla ilgili olduğu için açıklıyorum:¹

كَانَ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَاسْتَفْتَحَ صَلَاتَهُ وَكَبَّرَ
قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ

(د.ت.حم. عن أبي سعيد)

(*Kâne izâ kâme mine'l-leyli*) "Peygamber SAS Efendimiz geceleyin uyanırdı, (*fe'stefteha salâtehû ve kebbera*) abdest alır, namaz kılardı, gece namazı kılardı."

Sevgili izleyiciler, dinleyiciler! Geceleyin namaz kılmak çok önemli ve Peygamber Efendimiz'in ashabına, ilk sûrelerle tavsiye edilmiş bir şey. Geceleyin uykuyu böleceğiz, kalkacağız, abdest alacağız, namaz kılacağız. En evvel gelen emirlerden biri... (*Yâ eyyühe'l-müzzemmil*) Sûresi ilk inen sûrelerdendir, orada emredilmiş. Onun için, geceleyin sahabe-i kiram kalkar, ibadet ederlerdi. Ve gece ibadeti insanı çok çabuk geliştirir, mânevî bakımdan çok çabuk terakkî ettirir, yükseltir.

Peygamber Efendimiz kendisi geceleri, muntazaman kalkardı. Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine:

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ

(الإسراء: ٧٩)

(*Ve mine'l-leyli fetehecced bihî nâfileten lek*)
[Gecenin bir kısmında uyanarak, sana mahsus bir nafîle olmak üzere namaz kıl!] (İsrâ, 17/79) diye emretmişti.

“Allâhu ekber“ diye namaza başlar, sonra derdi ki: (*Eüzü bi'llâhi's-semîi'l-alîmi mine's-şeytâni'r-racîm*) “Her şeyi çok iyi işiten, çok iyi bilen Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sığınırım,

¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.265, no:775; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.9, no:242; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.50, no:11491; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.310, no:1239; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.238, no:467; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.298, no:4; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.75, no:2554; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.35, no:2185; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

racîm olan, recmedilmiş olan şeytandan...
(*Min hemezehû ve nefehahû ve nefesehû*)
Onun böyle vesvese vermesinden, kalbe bazı fikirler ilkâ etmesinden ve aldatmasından Allah'a sığınırım." derdi.

Bu şekilde, şeytandan Allah'a sığınarak demiş oluyoruz ki:

"—Yâ Rabbi, dinimin emirlerini yapmakta bu beni engellemesin, bana zarar vermesin! Dünyevî ve dînî her işimde karşıma engel olarak çıkmasın! Beni senin rızan yolundan saptırmasın! Emrettiğin işleri yapmaktan alıkoymasın! Yasak olan işleri de beni kandırıp yaptırmasın!.."

Şeytandan insanoğlunu ancak Allah korur. Biz onu görmediğimiz için, içimizde de dolaştığından, başka türlü kurtulamayız. Onun için, istiâze ederek Allah'a ilticâ etmiş oluyoruz. Her türlü şerden ve her türlü şerliden Allah'a sığınmış oluyoruz.

c. Şeytan Kelimesi

İstiâze ederken "*Estaîzü bi'llâh*" denilir veya "*Eüzü bi'llâh*" denilir. *Eüzü*, *el-iyâze* masdarından; *esteîzü* de *el-istiâze* masdarından oluyor. Araplar *el-iyâze* —*ayın*'la, *peltek ze* ile— şerrinden sığınmak için; *el-liyâz* da hayır talep için demişlerdir. *Elûzü bihî*, yâni ondan hayır talep ediyorum; *eüzü bihî*, ona sığınıyorum mânâsına kullanılan bir kelime.

Şeytan kelimesine gelince; bu şeytan kelimesi şetane kökünden çıkmıştır. Arapça’da şeytan kelimesi oradan türemiştir. O fısk u fücûruyla her türlü hayırdan uzak olduğundan, şetana da uzak olmak mânâsına geldiğinden; öyle şeytan diye mübâlâğa sîgası, mübâlâğa şekliyle böyle bu kelime konulmuştur.

Lügat alimi, dil bilgini İmam Sibeveyh :

أَلْعَرَبُ تَقُولُ تَشَيْطَنَ فُلَانٌ

(*El-arabu tekül: Teşeytane filânün.*) “Araplar, ‘Filânca şeytanlaştı.’ derler.” demiştir. Yâni, fısk u fücûruyla her türlü hayırdan uzaklaştı, şeytan gibi oldu, mânâsına deniliyor. Onun için, bunun şetane kökünden geldiği de, teşeytane denilmesinden anlaşılıyor. Başka ihtimalleri reddediyor. Bu bakımdan her şerli insana –cin olsun, insan olsun, hayvan olsun– şeytan denildiğini beyan ediyor.

Hattâ, Hazret-i Ömer böyle bir hayvana binmiş, o da böyle serkeşlik yapmış. Kırbaçla vurmuş, ondan sonra yine devam etmiş. Hayvandan inmiş, “Beni bir şeytanın üstüne bindirdiniz.” demiş.

Demek ki hayvan olsun, insan olsun, görünmeyen mahlûklar olan hakîkî şeytanlar olsun; hepsine bu şeytan kelimesi kullanılıyor.

Şeytan için başka isimler var. *Iblis* var, Kur’an-ı Kerim’de geçen bir kelime. Şeytan da ayrı bir kelime, aynı mânâyâ kullanılıyor.

Racîm kelimesine gelince; *racîm* de recmedilmiş, *mercûm* mânâsına... Yâni, faîl veznindeki kelimeler, ism-i mef'ul mânâsına da geliyor, ism-i fâil mânâsı da eğer fiil müteaddî ise iki mânâ da olabilir. Burada *racîm*; yâni matrûd, recmedilmiş, taşlanmış, kovulmuş, hayırdan uzaklaştırılmış demek.

وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ

(الملك:٥)

(*Ve cealnâhâ rucûmen li's-şeyâtîn*) [Onları şeytanlara atılan taşlar yaptık] (Mülk, 67/5) Mülk Sûresi'nde, bu ayet-i kerimeyi hatırlayacaksınız. Kayan yıldızların, şeytanlara bir recm olarak kaydığı beyan edilmiş oluyor.

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ إِلَّا مَنْ

اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ

(الحجر:١٧-١٨)

(*Ve hafiznâhâ min külli şeytâni'r-racîm*) “Biz onu her racim, recmedilmiş şeytandan koruduk. (*İllâ meni'steraka's-sem'a*) Ancak, kulak hırsızlığı yapanlar hariç... Böyle semâdaki haberleri anlamak için, kulak kabartıp onları anlamaya, dinlemeye çalışan olursa; (*feetbeahû şihâbün mübîn*) aşikâr bir yıldız kayması ona çarpar ve o dinlemeyi engeller.” (Hicr, 15/17-18)

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmetinden koğulmuş, recmedilmiş ve böyle tard edilmiş olduğundan, şeytanın sıfatı *racîm*'dir.

Başka sıfatları var tabii. *Laîm* deniliyor. Yâni Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine rahmetini vermeyeceğini beyan ettiği için, rahmetten uzak mânâsına, mel'un mânâsına, laîm de deniliyor, racîm de deniliyor. Bu mahlûka karşı uyanık olacağız.

Onun için, bir işi yaparken, bu İkra' Sûresi'nden anladığımıza göre, "*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*" diye Allah'ın adıyla başlayacağız. Bize emredildiğine göre, tavsiye edildiğine göre, "*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.*" diye Allah'tan yardım isteyeceğiz. O işin Allah'ın rızasına uygun olup olmadığını düşüneceğiz, uygunsa yapacağız. Uygun değilse, tabii ona hiç girişmemek gerekir.

Ama hayırlı veya benim dünyama faydalı olan bir şeyi de yaparken, elbette besmele ile başlayabilirim. Siz de başlayabilirsiniz. O zaman da şeytan yarı yolda araya girip, saplama yapıp kandırmasın, yanlış fikirler ile aklımı çelmesin veya gevşetmesin; fikrimi, kalbimi ters istikâmete döndürmesin diye bu da önemli oluyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne sığınacağız.

"*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.*" diyerek de sığınılabilir. "*Estaîzü bi'llâh; Allah'tan istiâze ediyorum, yâni sığınmamı taleb ediyorum.*" diye de olabilir. Ayet-i kerimede:

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(النحل: ٩٨)

(*Fe'staiz bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm*)
“Allah'tan sığınma iste!” (Nahl, 16/98) diye emredildiği için, bazı hadis-i şeriflerde o sîga kullanılmıştır.

Sûre-i Haşr'in sonundaki üç ayet-i kerimeyi biliyorsunuz, *Huva'llâhu'llezî* ayetleri... Meselâ, bir hadis-i şerifte Peygamber SAS, buyuruyor ki:²

مَنْ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ أَعُوذُ بِاللَّهِ
السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَقَرَأَ
ثَلَاثَ آيَاتٍ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْحَشْرِ وَكَلَّمَ
اللَّهُ بِهِ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ حَتَّى
يُمْسِيَ وَإِنْ مَاتَ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَاتَ شَهِيدًا
وَمَنْ قَالَهَا حِينَ يُمْسِي كَانَ بِتِلْكَ الْمَنْزِلَةِ

(ت. حم. عن معقل بن يسار)

“Her kim sabahleyin üç defa, ‘*Estaîzü bi'llâhi's-semîi'l-alîmi mine's-şeytâni'r-racîm.*’ diyerek Sûre-i Haşr'in sonundaki üç ayeti okursa, Allah onun için yetmiş bin melek görevlendirir, onlar akşama kadar onun için dua ederler.

Kim akşamleyin aynı şekilde okursa, sabaha kadar yetmiş bin melek ona dua eder, onun hayrını ister. Eğer o gün ölürse, şehid olarak ölür.” diye bildiriyor.

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Hem Kur’an-ı Kerim’in tefsiri için bunlar bahis konusudur. Kur’an-ı Kerim’i okumaya başlarken Eüzü-Besmele çekeceğiz. Hem de, herhangi bir işe girişirken Eüzü-Besmele çekeceğiz.

Biz de Eüzü-Besmele’yi çekiyoruz, anlamını da düşünüyoruz. Allah’tan yardım istiyoruz. Allah’tan yaptığımız hayırlı işi tamamlatmasını niyaz ediyoruz. Bir de bu esnâda şeytanın bizi çelmelememesini, engellememesini, hedefi saptırtmamasını da düşünüyoruz ve şeytandan, şeytanın vesvesesinden, hîlelerinden, oyunlarından, tuzaklarından Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne sığınıyoruz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi korusun... Her türlü şer sahibinden, yâni insanların ve cinlerin şeytanlarından korusun... Ve bizi her türlü hayırları işlemeğe muvaffak eylesin...

² Tirmizî, *Sünen*, c.V, 182, no: 2922; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.26; no:20321; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.550, no:3425; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XX, s.229, no:537; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.492, no:2502; Taberânî, *Dua*, c.I, s.117, no:308; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XXIX, s.295, no:6370; Ma’kıl ibn-i Yesâr RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.214, no:3491 ve s.252, no:3597; *Câmiu’l-Ehâdîs*, c.XXI, s.138, no:23156.

d. Peygamber SAS Efendimiz'in Bir Duası

Bir duayı ben daima düşünürüm. Size de söylemek istiyorum bahsi kapatırken. Peygamber SAS Efendimiz'in bir hadis-i şerifinde onun bir duası var...

Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne şöyle dua ediyor:³

أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ
وَبِكَ مِنْكَ أَتُنِي عَلَيْكَ لَا أَبْلُغُ كُلَّ مَا فِيكَ

(ك.ق. عن عائشة)

RE. 75/3 (*Eüzü bi-rıdâke min sahatike*) “Yâ Rabbi ben senin gazabından, kızmandan senin hoşnutluğuna sığınırım. (*Ve bi-afvike min ukûbetike*) Beni işlediğim bir hatalı işten dolayı cezalandırmandan affına sığınırım. (*Ve bike minke*) Senden yine sana sığınırım. (*Üsnî aleyke*) Sana senin güzel sıfatlarını düşünerek medh ü senâlarda bulunurum. (*Lâ eblüğü külle mâ fîke*) Ama acizim; ne kadar söylesem bütün sıfatlarını saymaya, seni hakkıyla senâ etmeye gücüm yetmez.” diye buyuruyor.

Yâni, Allah'tan gelecek cezalara karşı, yine Allah'a sığınacağız. Allah'ın kızmasına karşı, Allah'ın lütfuna, ikramına, rızasına sığınacağız. Ondan yine ona sığınacağız.

Bir de Allah'tan gayri, zaten ne gelirse gücün kuvvetin sahibi, asıl Allah-u Teâlâ Hazretleri'dir.

İmtihan olarak mâdem şeytanı yaratmış, dünyayı süslemiş; cennete gidecek yolda bir sürü tuzaklar var, bir sürü mâniler var... Ne yapacağız? Onlardan da, yâni mahlûkatın şerlilerinden, yaratıkların şerlilerinden de Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne dâimâ sığınacağız.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi korusun, sevdiği kul eylesin... Her işimizi onu düşünerek ve onun rızasını kazanmak için yapalım. Ve bu arada da hem kendisinin kahrına, gazabına uğramaktan, hem de yarattığı şeytan gibi, cinlerin şeytanları veya insanların da şeytanlaşmış olanlarının gelip de aklımızı karıştırmamasından Allah bizi korusun...

Biraz tefsir sohbeti içinde, ilgi çekici bir şey olsun diye güncel haber vereyim. Biliyorsunuz, aziz ve muhterem kardeşlerim, bir kaç gündür Bosna-Hersek'teydim. Şimdi ben ayağımın tozuyla Saraybosna'dan yeni geliyorum.

³ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.352, no:832; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.116, no:2552; Hz. Aişe RA'dan.

Lafız farkıyla: Müslim, *Sahîh*, c.I, s.352, no:486; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.295, no:879; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.524, no:3493; Neseî, *Sünen*, c.I, s.102, no:169; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.328, no:654, İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.260, no: 1933; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.70, no:197; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.465, no:1890; Hz. Aişe RA'dan.

Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.561, no:3566; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.417, no:7753; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.373, no:1179; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.150, no:1294, Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.744, no:2131; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.218, no:571; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.V, s.126, no:3858.

Oraları gördüm. Savaş alanlarını gördüm. Böyle bombalarla yıkılmış, tahrib edilmiş binaların resimlerini çektik. Oradaki kardeşlerimizle tanıştık, görüştük. Mermi parçalarını önümüze dizip resim çektirdik. O düşmanların ne kadar zulümler yaptığını dinledik.

İmanın çok düşmanı var, müslümanların çok düşmanı var!.. İnsanların çok şeytanları var, yâni şeytanlaşmış olanları var... Maskelileri var... Güzel, böyle kuzu postuna bürünüp de, aslında kurt gibi parçalayıcı, yırtıcı olanlar var... Nezâketli görünüp de, eğilir gibi yapıp da, insanın ayağının altına karpuz kabuğu koyup kaydırır var... Kötülüğünü isteyenler var...

Buralardan ibret alalım! Yâni, bu tefsir dersinden günlük hayatımıza bir ders çıkartalım! Görünen ve görünmeyen çok düşmanlar var... İmanın düşmanları var, hayatımızın düşmanları var, milletimizin düşmanları var, dinimizin düşmanları var, ülkemizin düşmanları var... Parçalamak isteyenler var, ezmek isteyenler var... İmanı alıp sömürmek isteyenler var... Kendilerine benzetmek isteyenler var... Her şer sahibinden Allah'a sığınalım! Bir de, şerlileri anlamak için gözümüzü açalım!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerinizi gaflet uykusuna düşürmesin... Düşmüş olanları da gaflet uykusundan, nevm-i gafletten uyandırsın, ikaz eylesin...

Uyanık müslüman olarak, basîretli müslüman olarak, ârif müslüman olarak, ferâsetli müslüman olarak yaşayıp, hakkı hak olarak görüp ona uymayı nasib eylesin... Bâtılı bâtil olarak görüp, teşhis edip, anlayıp, bâtıldan, yanlıştan, boştan, anlamsızdan, işe yaramazdan elimizi, eteğimizi çekip, uzaklaşmayı, boşuna oyalanmamayı nasib eylesin...

Cümlemizi şu hayat imtihanını güzel başarıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varıp, cennetine girenlerden, cemâlini görenlerden; Habîb-i Edîbi'ne Firdevs-i A'lâ'da komşu olanlardan eylesin...

Her şey bu ana çizgi üzerinde gönlünüzce olsun, aziz ve sevgili Ak-Radyo ve Ak-Televizyon izleyicileri!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

20. 10. 1998 - ALMANYA

[Bütün TEFSİR DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

